

Oluşturulması gereken altyapı gereksinimini dışlayan ve nitelikli AR-GE personeli istihdamını düşürecek olan bu düzenleme bir “AR-GE cinayeti”dir...

BU DÜZENLEME BİR “AR-GE CİNAYETİ”DİR...

Bir yıl önce AR-GE Yasası’nda çalışanlar lehine yapılan düzenleme ortadan kaldırılarak, işletmeler lehine değiştiriliyor. TBMM’de benimsenen “İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”un 8 ve 15. maddeleri ile “5746 Sayılı AR-GE Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun” ve bu Yasa uyarınca çıkarılan yönetmelikte mühendisler aleyhine düzenleme yapılmaktadır.

28.02.2008 tarih ve “5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine Yönelik Yasa”da, AR-GE personelinin yetişmesine ve işletmelerde uzun vadeli istihdamına önem verildiği söz konusu edilmektedir. Zira, ancak böylece AR-GE altyapısının geliştirilmesi ve yeteneklerinin kazanılması mümkün olabilecektir.

Gelişmekte olan ülkelerde en büyük sorunlardan biri, işletmelerin cirolarından AR-GE’ye fon ayırmaları ve ayrı bir AR-GE bölümünün kurulmasıdır. Bu bölüm kurulduğunda genellikle nitelikli mühendis kadrosuna ihtiyaç duyulmaktadır. Böylece altyapının kalıcı olması, AR-GE projelerinde etkin çalışılması ve yeni projeler üretilmesi söz konusu olabilmektedir. AR-GE bölümünde çalışan mühendisler kurumun AR-GE yeteneğinin geliştirilmesinde de önemli bir rol oynamaktadırlar. Özellikle AR-GE merkezi kuran işletmelerdeki mühendisler, yeni ürün projelerinde veya mevcut ürünün geliştirilmesinde firmanın belkemiğini oluşturan bir yapılanmayı sağlayabilmektedirler. Böylelikle firmanın ürün yelpazesi gelişmekte, rekabette üstünlük kazanmakta ve kurumsal desteklerden hibe ile kredilerden yararlanılmaktadır.

Bu nedenle 5746 sayılı Yasa’da AR-GE faaliyetlerinde bulunan işletmelerde çalışan personelin ücretlerinde bir artış sağlayacak indirimler konulmuştur. Buna göre, AR-GE personelinin ücretlerinden kesilen gelir vergisi doktoralı

olanlarda yüzde 90, mühendislerde yüzde 80 muafiyete tabi kılınmıştır. Böylece belirtilen AR-GE personel ücretlerinde doğrudan bir artış söz konusu idi.

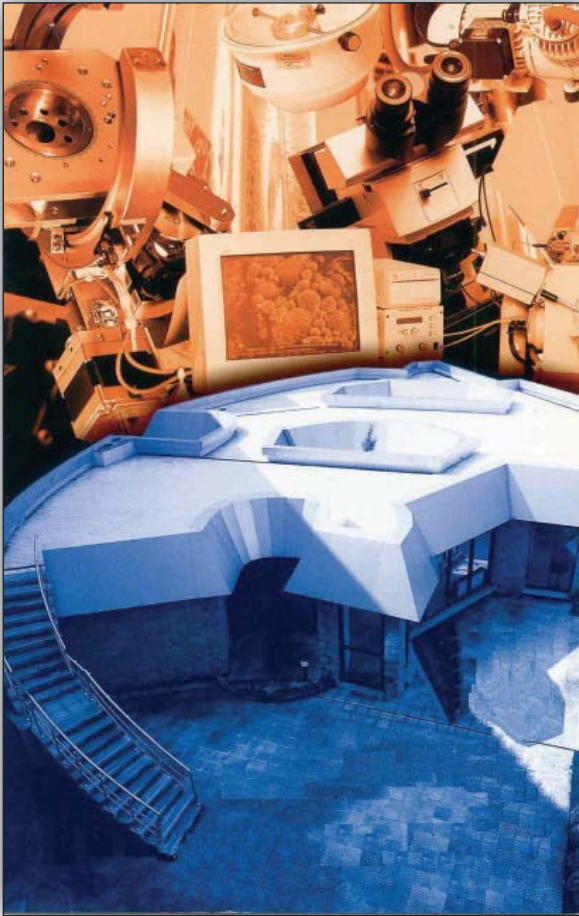
Ancak, Hükümetin 9 Şubat’ta TBMM’ye sunduğu ve dün (18 Şubat 2009) görüşmesi tamamlanan “İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”un 8 ve 15. maddeleri ile çalışanların aleyhine, şirketlerin ise lehine olan bir değişiklik yapılmış ve 5746 sayılı Yasa’daki 5. maddenin sonuna gelmek üzere bir geçici madde eklenmiştir. Bu geçici madde, mutlak bir şekilde AR-GE personelinin aleyhinedir. Teşvikten AR-GE harcaması yapan işletmelerin yararlanması sağlanmaktadır. Şöyle ki: “31.12.2013 tarihine kadar, 3’üncü maddenin 2. fıkrasında belirtilen AR-GE ve destek personelinin, bu çalışmalar karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin; doktoralı olanlar için yüzde 90’ı, diğerleri için yüzde 80’i verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir (silinir, düşürülür, yani ödenmez). Bu süre içinde anılan maddenin bu maddeye aykırı olan hükmü uygulanmaz.”

Yani daha önce doktoralı olanlarda yüzde 90, mühendislerde yüzde 80 oranındaki gelir vergisi muafiyeti, çalışanlardan alınarak işletmelere aktarılmaktadır. Bu düzenleme, AR-GE personeli çalıştıran işletmelerde nitelikli

personel istihdamını baltalayıcı ve düşürücü niteliktedir. Zira bir süre sonra mevcut AR-GE personeli daha düşük ücret kısılcasına alınıp ayıklanacak, yerlerine düşük ücretle yenileri gelecek ve yine kalıcı bir AR-GE altyapısı oluşturulamayacaktır.

Görüldüğü gibi, sözde “küresel krizin olumsuz etkilerinin giderilmesi”ne yönelik olarak gerekçelendirilen Yasa ile yüksek nitelikli iş gücünün ücreti ile oynanarak, zaten yeterince oluşturulamayan AR-GE altyapısını bozucu ve çalışanlar aleyhine bir düzenleme söz konusudur.

Odamız, bilimi ve teknolojiyi esas alan, AR-GE ve inovasyona ağırlık veren, istihdam odaklı ve planlı bir kalkınmayı öngören sanayileşme politikaları uygulandığında, ülkenin ihtiyacı olan kazanımların elde edilebileceği görüşünü hep savuna gelmiştir. Odamız, 5746 sayılı Yasa'nın çıkarılma

“Odamız, bilimi ve teknolojiyi esas alan, AR-GE ve inovasyona ağırlık veren, istihdam odaklı ve planlı bir kalkınmayı öngören sanayileşme politikaları uygulandığında, ülkenin ihtiyacı olan kazanımların elde edilebileceği görüşünü hep savuna gelmiştir”

sürecinde de bu Yasa'nın yabancı sermayenin istediği düzenlemeleri getirdiği, üniversiteler bünyesinde kurulmuş olan teknokentlerin tasfiye edilmesine giden yolu açacağını ve AR-GE çalışmalarına gereken katkıyı sunmayacağını vurgulamıştı.

Hükümetin TBMM'ye sunduğu ve benimsenen “İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”un 8 ve 15. maddelerinde yapılan düzenleme ile 5746 sayılı Yasa'nın ücretli mühendisler getirdiği avantaj da yok edilmekte, AR-GE Yasası daha fazla ülkemiz aleyhine bir içeriğe kavuşmaktadır.

Söz konusu Yasa kapsamında AR-GE merkezi başvurusu yapan kimi firmaların, gelir vergisi stopajı desteğine el koymak için girişimler içinde oldukları ve yasal açıdan zor durumda kalmamak için personellerine, ücretlendirme sistemini değiştirecek yeni sözleşmeler imzalamaları için dayatmalarda buldukları biliniyordu.

Bakanlar Kurulu'nun, bu düzenleme ile söz konusu firmaların çalışanlarına yasayla tanınan bir hakka el koyma yönündeki sıkıntı ve eğilimlerine ilişkin bir çözüm geliştirdiği anlaşılmaktadır. Oysa gerçekten AR-GE altyapısı kurulmak isteniyorsa, bu “AR-GE cinayeti”nden geri dönmeli ve gelir vergisi muafiyeti doğrudan ücretliler ile ücretli mühendisler intikal ettirilmelidir.

Emin KORAMAZ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

(19 Şubat 2009)

TMMOB VE BAĞLI MESLEK ODALARI SERMAYE ÇIKARLARININ ONAY MAKAMI DEĞİLDİR!

TMMOB'nin Bergama Ovacık Çamköy mevkiindeki altın madeninin yargı kararlarına rağmen işletilmesine karşı hukuku, yöre halkını ve bilirkişileri koruyan açıklamasına Koza Altın İşletmeleri'nin verdiği yakışıksız yanıt, haksız kazanç hırsı ile hazırlanmıştır. TMMOB ve bağlı meslek odaları, sermaye çıkarlarının onay makamı değildir. TMMOB ve meslek odaları, bilim ve teknikle bütünleşmiş mühendislik disiplinlerinin gerekleri ve bağımsız yargı kararlarını esas alırlar.

Koza Altın İşletmeleri Genel Müdür Yardımcısı Hayri Öğüt, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın önceki gün (24 Şubat 2009) Bergama Ovacık Çamköy mevkiindeki altın madeninin yargı kararlarına rağmen işletilmesine karşı hukuku, yöre halkını ve bilirkişileri koruyan açıklamasına çirkin bir üslupla karşılık vermiştir.

TMMOB Başkanı açıklamasında özetle, "Söz konusu siyanür liçi yöntemi ile çalışan altın madenin işletilmesiyle ilgili idari işlemlerin mahkemelerce defalarca iptal edildiğini, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ihlal edildiğine dair kararlar verildiğini, ancak söz konusu altın madeni ve kimya tesisinin, hukuk devleti ilkesini yok sayarak faaliyetini bugüne kadar sürdürdüğünü; son olarak Danıştay 6. Dairesi'nin yürütmeyi durdurma kararının Çevre ve Orman Bakanlığı'na 30 Aralık 2008 tarihinde tebliğ edildiği ve bu kararlar altın madenin faaliyetine olanak sağlayan tüm işlemlerin yasal dayanağının ortadan kalktığını" belirtmiştir.

Hayri Öğüt ise "TMMOB camiasının da tepkisini çekeceğini ümit" ettiği, savcılar ve devlet kurumlarının "acilen harekete geçmesi" gerektiğini belirttiği, TMMOB Başkanına "istifa ediniz" dediği ve "hodri meydan" sözleriyle bitirdiği açıklaması ile ciddi yakışıksızlıklarda bulunmuştur. Öğüt, TMMOB ile ilgisiz "sözde çevreci dernekler"den, "marjinal grupların yanlış yönlendirmesi"nden ve "marjinal gurupların bugüne kadar kullandıkları metod" gibi garabet sözler sarf etmiş, sıkıyönetim dönemlerinin üslubu ile şunları söylebilmiştir: "Metod şudur: Sanki devlet ve devlet görevlileri, mülki amirler görevlerini yapmıyor ya da eksik yapıyor gibi suçlamalarda bulunmak, devlet kurumlarını yasalari ve mahkeme kararlarını keyfi olarak uygulamamakla suçlamak, bu şekilde yurttaşların devlete olan güvenini sarsmaya çalışılmak. Görevini yapan bürokratları görevlerini yapmaya çekinir hale getirmek, bürokrasiyi yavaşlatmak ya da durdurmak yolu ile devleti işlevsiz kılmaya çalışılmak."

"TMMOB camiası" olarak biz de deriz ki: Haddinizi bilin! Siz kimsiniz?

Her şeyden önce, herkesin bilmesi gereken bir nokta bulunmaktadır: TMMOB ve bağlı Odaları keyfi yorumlara tabi ideolojik, siyasal organizasyonlar değildir! Odalarımız, tüm çalışmalarında meslek ve uzmanlık alanlarından hareketle bilim ve tekniği referans alan, yasa ve yönetmelikleri bulunan birer kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır. Mühendis, mimar ve şehir plancılarının örgütleri olan TMMOB ve Odaları, toplumsal yaşamın biçimlenişine dair görüş, öneri ve çözümlerini tamamen bu temelde ve siyasal kaygı gözetmeksizin belirlerler. Danıştay da esasen bu nedenle Odalarımızın yanlış uygulamalara karşı başvurularını dikkate almaktadır.

TMMOB ve bağlı Odalarımız, yanlış uygulamaları eleştirirken, gerçekler ve doğruların dayanağını bilim ve tekniğin öğretilerinden almaktadır. Gerçek şu ki, Koza Altın İşletmecilik AŞ'nin kendilerine onay vermeyen herhangi bir kuruma, yasal süreçlerin belirleyiciliğine, hukukun güvenilirliğine yönelik bilimsel tespit ve önerilere tahammülü yoktur. Ancak biz meslek odaları, yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizin özelleştirilmesine, kamu yönetimi, imar, çevre, kültür ve turizmin rant alanlarına dönüştürülmesine karşı çıkmaya ve birer soygun kapısı olmamasına yönelik mücadelemize devam edeceğiz. Odamız ve Birliğimiz TMMOB, toplumsal yaşamın olması gereken normları içermesine dönük kalıcı çözümleri savunmada halkın yanında taraf olmaya devam edecek, çevrenin tüketilmesinin karşısında olacak, ülkenin geleceğine sahip çıkacaktır.

Emin KORAMAZ
TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
(26 Şubat 2009)

8

MART

DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ KUTLU OLSUN!

Kadın-erkek bütün insanların eşit, özgür, mutlu ve refah içinde yaşayacağı başka bir dünya özlemiyle bütün üyelerimizin 8 Mart'ını kutluyoruz.

Ortaçağ karanlığını yırtıp aşan Aydınlanmadan sonra, insanlık özellikle 19. yüzyılda fen bilimlerinden felsefeye, sosyal bilimler ile ekonomi ve siyasete dek öncü düşüncelere dayanan birçok tarihsel gelişme kaydetmiştir. 20. yüzyıl ise tarihin kat ettiği mesafelerin doruğu olmuş, kadınların siyasal yaşama katılım ve temsil hakları dahil, modernleşme ve uygarlığa ilişkin dünya tarihinin en ileri noktalarına ulaşılmıştır. Ancak bu hiç de kolay olmamış, her alanda doğruların egemenliği için yoğun mücadeleler gerekmiştir. Her ileri adımın altında insanların emekleri, birikimleri, mücadeleleri bulunmaktadır.

8 Mart Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü de böylesi bir mücadelenin sonucunda benimsenmiştir. Bugün dolayısıyla, 1857 yılında New York'ta tekstil iş kolundaki kadın işçilerin düşük ücret ve insanlık dışı çalışma koşullarına karşı yaptıkları grevde katledilen 100 kadın işçiyi, şiddet, sömürü ve baskıya maruz kalan bütün kadınlar nezdinde saygıyla anıyoruz.

Bu noktada erkekler ile birlikte dünyayı ve akli anlamları dıran kadınların yaşadığı çok yönlü sorunları, tarihselliği

ve güncelliği içinde bilince çıkararak, özenli davranmak ve gerçek çözümlerine yönelmek gerekmektedir.

Sorunların köklerine inmek, mevcut koşullarda iyileştirmeler sağlanması ve sorunların nihai çözümüne yönelik bir bilinç oluşturmak görevi önümüzde durmaktadır. Çünkü bir dizi ilerlemeye karşın tarihin en ilkel ve en gelişkin sömürü ve ezme biçimleri ve bu nedenle kadınların her alanda var olma ve eşitlik istem mücadeleleri de sürmektedir. Anayasa'da "Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir" denmesine karşın etimizle kemiğimizle bunun böyle olmadığını biliyor, hissediyoruz.

Aile, eğitim ve çalışma yaşamında, istihdamda ve toplumsal yaşamdaki bütün ayrımcılıkların tarihsel olarak aşılması önümüzdeki görevler arasındadır. Törelerden anayasa, iş yasaları, sosyal güvenliğe ilişkin yasalar, ceza yasaları ve iş yerlerine; ilköğretimden yüksek öğrenim ve siyasal yaşama, kısacası toplumsal yaşamın bütününe dek köktenci adımlar atılması gerekmektedir.

Başta kadınlar olmak üzere çabalarımızın böylesi bir bütünsellik içinde anlamlanacağı bir tarihsel dönüşüm için kadın-erkek, hep birlikte ilerlemek durumundayız. Bu bilinçle ve kadın-erkek bütün insanların eşit, özgür, mutlu ve refah içinde yaşayacağı başka bir dünya özlemiyle bütün üyelerimizin 8 Mart'ını kutluyoruz.

**TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

ÖĞRENCİ ÜYE KURULTAYI 2009 TOPLANIYOR

Üniversitelerin Makina, Endüstri İşletme, Uçak, Havacılık ve Uzay Mühendisliği Bölümlerinde okuyan mühendis adayları, TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın düzenlediği "Öğrenci Üye Kurultayı 2009"da buluşuyor.

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, "13 yıl önce yönetmelik düzenleyerek başlattığımız 'Öğrenci Üyelik' uygulaması ve 1999 yılından bu yana gerçekleştirilen Öğrenci Üye Kurultaylarının dünyada örneği bulunmayan katılımcı bir model olduğunu" söyledi.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından bu yıl altıncısı düzenlenen Öğrenci Üye Kurultayı, 45 üniversiteden gelecek olan MMO Öğrenci Üye delegelerinin katılımı ile 14-15 Mart tarihlerinde, Ankara'da İMO Konferans Salonlarında yapılacak.

"Mühendis: Toplumun Öznesi mi, Sermayenin Nesnesi mi?" ana teması altında toplanacak olan Kurultayın ilk gününde "Oda-Öğrenci İlişkisi ve Öğrenci Örgütlülüğü", "Üniversitelerde Neoliberal Dönüşüm ve Piyasalaşma", "Üniversite, Sanayi, Toplum İlişkisi ve Mühendislik", "Kriz, İstihdam, İşsizlik" ve "Mühendislikte Kadının Yeri" alt başlıklarında beş ayrı atölye çalışması gerçekleştirilecek. Atölye çalışmaları 7.500 öğrenci üyeyi temsilen yerel kurultaylarda belirlenen delegelerin katılımıyla yapılacak.

Kurultayın ikinci günü olan 15 Mart Pazar ise MMO ve TMMOB Başkanlarının açılış konuşmalarıyla başlayacak. Daha sonra atölye çalışmalarının ürünü olan sunumlar ve forum ile sürecek olan kurultay, akşamüstü coşkulu müzik dinletileri ile sona erecek. Kurultayın sonuç bildirisi ise sonraki günlerde kamuoyuna sunulacak.

MMO Başkanı Emin Koramaz öğrenci üyelik ile ilgili olarak, "Öğrenci üyelik uygulaması ile mühendislik öğrencilerinin gelecekte üyesi ve yöneticisi olacakları Oda ile öğrencilikten bağ kurmaları, Oda olanaklarından yararlanmaları ve mesleki, sosyal gelişimlerine katkıda bulunmaları hedeflenmektedir. Öğrenci Üyelik uygulamasıyla Oda ile tanışıp bugün Oda yönetim kademelerinde görev yapan çok sayıda arkadaşımız bulunmakta ve bu uygulama Odamızdan sonra TMMOB'ye bağlı diğer Odalarda da yaygınlaşmaktadır, bundan mutluluk duyuyoruz" dedi.

Oda Başkanı kurultay ile ilgili olarak da şunları söyledi: "Kurultayların temaları öğrenci üyelerimizce ve üniversite, Oda, sanayi, meslek ve ülke sorunlarıyla iç içe bir şekilde belirlenmektedir. Merkezi kurultay, Şubelerimizde Öğrenci Üye Komisyonlarınca gerçekleştirilen yerel kurultayların ardından toplanmaktadır. MMO'nun kapsadığı mühendislik disiplinlerinde öğrenim gören öğrenciler, mühendislik eğitimi, uygulamaları ve bağlantılı konuları bu kurultaylarda özgür bir şekilde irdelemekte ve sorunlarına dair çözümler üretmektedirler. Öğrenci üyelik uygulaması ve kurultay, öğrenci-Oda-üniversite-sanayi-ülke sorunları bütünlüğü açısından da önem taşımaktadır. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik bunalım koşulları ve sanayide yaşanan çözümlü ile sosyal planda yaygınlaşan işsizlik, genç eğitilmiş nüfusu haklı olarak kaygılandırmaktadır. Kurultayın üniversitelerdeki neo liberal dönüşümü, üniversite-sanayi-toplum-mühendislik ilişkisini, kriz-istihdam-işsizlik olguları ve kadın mühendislerin sorunlarını irdeleyecek olması bu nedenle ayrı bir önem taşımaktadır."